



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **M. T.**, zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2017, č. j. 19 A 8/2017 - 58,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2017, č. j. 19 A 8/2017 - 58, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 3. 2. 2017, č. j. OAM-18/LE-LE05-LE05-PS-2017, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku ve výši 20 570 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Ing. Jakuba Backy, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Rozhodnutím Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, č. j. KRPA-29766-15/ČJ-2017-000022, ze dne 25. 1. 2017, které bylo žalobci téhož dne doručeno do vlastních rukou, bylo rozhodnuto, že se žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na

území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajišťuje za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Téhož dne bylo s žalobcem zahájeno dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 správní řízení ve věci správního vyhoštění.

Dne 31. 1. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky.

Rozhodnutím ze dne 3. 2. 2017, č. j. OAM-18/LE-LE05-LE05-PS-2017, žalovaný rozhodl tak, že žalobce je ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců; doba zajištění byla stanovena do 21. 5. 2017.

Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 31. 3. 2017, č. j. 19 A 8/2017 - 58, zamítl jako nedůvodnou.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapituloval obsah správního spisu, včetně protokolu o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu, který byl se žalobcem veden za přítomnosti tlumočníka dne 7. 2. 2017.

Jako nedůvodnou posoudil námitku žalobce, že rozhodnutí o zajištění mu nebylo doručeno ve lhůtě pěti dnů ode dne učinění prohlášení o mezinárodní ochraně, jak stanoví § 46a odst. 4 věta první zákona o azylu. Dle krajského soudu, požádal – li žalobce o mezinárodní ochranu dne 31. 1. 2017, počala lhůta 5 dnů běžet od 1. 2. 2017 a skončila v neděli dne 5. 2. 2017. Krajský soud uvedl, že na projednávanou věc nutno aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, tedy, jestliže posledním dnem lhůty pro doručení rozhodnutí připadl na neděli 5. 2. 2017, pak posledním dnem lhůty byl nejbližší příští pracovní den, tj. pondělí 6. 2. 2017. Za podstatné považoval krajský soud to, že v souvislosti s doručením rozhodnutí bylo třeba v dané věci zajistit tlumočníka z jazyka arabského. Zákonná lhůta pěti dnů byla dle krajského soudu dodržena a k namítané nezákonnosti nedošlo.

Krajský soud rovněž nepřisvědčil žalobní námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného spočívající v nedostatečném vyhodnocení a odůvodnění otázky, zda je žalobce zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Krajský soud konstatoval, že závěr o tom, že žalobce není zranitelnou osobou, odůvodnil žalovaný na str. 4 rozhodnutí; krajský soud se s tam uvedenými důvody ztotožnil. Uvedl, že „...z celého kontextu odůvodnění rozhodnutí a pasáže na straně 4 je zřejmé, že použil – li žalovaný stran tvrzení žalobce o útoku kyselinou, i termín řezací voda, který je v textu v uvozovkách, nelze z toho dovozovat, že by si žalovaný nebyl vědom toho, že žalobce hovoří o kyselině, a že by žalovaný nebyl schopen zajistit pro pohovor o žádosti o mezinárodní ochranu dostatečně kvalitního tlumočníka“. Dle krajského soudu žalovaný přezkoumatelným a dostatečným způsobem vysvětlil, proč považuje žalobcovo tvrzení o zranění paže kyselinou za nevěrohodné a dodatečně vykonstruované, i krajský soud považuje „tvrzení žalobce o zranění jeho levé paže kyselinou členy Muslimského bratrstva za nevěrohodné“. Krajský soud

pokračování

souhlasil rovněž se závěrem žalovaného, že žalobce netrpí vážným onemocněním, které by bránilo jeho umístění v zařízení pro zajištění cizinců.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost, kterou opřel o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že krajský soud nesprávně posoudil žalobní námitku, že žalovaný nerozhodl o zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu v zákonné lhůtě. Rozhodnutí nabylo právní moci až šestý den po podání žádosti o mezinárodní ochranu, kdy bylo stěžovateli doručeno. Stěžovatel je toho názoru, že povinnost rozhodnout do 5 dní nemůže být vykládána jako povinnost pouze vydat rozhodnutí, nýbrž je žalovaný povinen takové rozhodnutí zajištěnému cizinci do 5 dní od podání žádosti o mezinárodní ochranu doručit, aby tak nabylo právní moci. Pětidenní lhůta k rozhodnutí o zajištění cizince podle § 46a odst. 1 zákona o azylu nemůže být považována za lhůtu procesní, a to již s ohledem na to, že se jedná o lhůtu stanovící limity zásahu do svobody cizince. K uvedenému stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 228/2014 – 34, ze dne 30. 1. 2015, a dodal, že žalovanému nic nebránilo v tom, aby stěžovateli, který byl po celou dobu umístěn v zařízení pro zajištění cizinců, doručil rozhodnutí v zákonné pětidenní lhůtě, a to třeba i během nepracovních dnů. Z obsahu spisu nevyplývá, že by žalovaný v průběhu tří pracovních dnů, kdy mohl o zajištění stěžovatele rozhodnout a zároveň mu rozhodnutí doručit, podnikal jakékoliv kroky, které by mohly rozhodnutí znesnadnit a zdržet. Stěžovatel odmítl argumentaci žalovaného o problematickém opatření tlumočnicka, která navíc nemá oporu ve spisovém materiálu.

Stěžovatel dále namítl, že žalovaný nedostatečně a nepřezkoumatelně posoudil, zda stěžovatel není zranitelnou osobou. Závěr, že stěžovatel není zranitelnou osobou, totiž založil žalovaný pouze na tom, že stěžovatel v řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců neuvedl ani nenaznačil, že by byl podroben jakémukoliv násilí. Stěžovatel poukázal na to, že žalovaný použil termín „řezací voda“, ale nevysvětlil, proč tento termín uvedl; tato skutečnost není zřejmá ani ze správního spisu, který tak očividně neobsahuje podklady, ze kterých žalovaný při svém hodnocení vycházel. Stěžovatel žalovanému vytýká, že odmítl jeho tvrzení o mučení, aniž by vyhodnotil zcela nepopiratelné následky, které mučení zanechalo na stěžovatelově paži. Na základě neznámých materiálů, které ani nezařadil do správního spisu, žalovaný bagatelizoval tvrzení o mučení stěžovatele. Dle názoru stěžovatele posouzení jeho eventuální zranitelnosti žalovaným nemůže obstát a zakládá vadu nezákonnosti rozhodnutí žalovaného. Ke své argumentaci odkázal stěžovatel na články 21 a 22 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2016, resp. § 10 odst. 4 zákona o azylu a své námitky opřel rovněž o judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Domnívá se, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu správními předpisy, a odkázal na obsah správního spisu a své vyjádření k podané žalobě.

Ke kasačním námitkám žalovaný uvedl, že jsou dle jeho názoru opakováním žalobních námitek, které již vypořádal krajský soud, a Nejvyšší správní soud se proto může zabývat posouzením zákonnosti rozsudku krajského soudu jen v obecné rovině, jinak by za stěžovatele domýšlel, v čem je napadené soudní rozhodnutí nesprávné.

Za jedinou námitku směřující do rozsudku krajského soudu považuje žalovaný námitku proti posouzení pětidenní lhůty pro doručení rozhodnutí o zajištění jako lhůty procesní. S touto námitkou žalovaný nesouhlasí a ztotožňuje se s názorem krajského soudu. Odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. Azs 228/2014 – 34, ze dne 30. 1. 2015, pokládá žalovaný za nepřiléhavý, neboť v nyní projednávaném případě vycházely správní orgán a posléze i krajský soud ze zcela jiných skutečností.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Poté Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval tvrzením stěžovatele, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Vzhledem k celkovému vyznění kasační stížnosti lze uvažovat i o kasačním důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně o nepřezkoumatelnosti pro jinou vadu řízení před krajským soudem, spočívající v nezrušení napadeného rozhodnutí přesto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Ze spisového materiálu Nejvyšší správní soud ověřil, že součástí správního spisu je rozhodnutí Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, č. j. KRPA-29766-15/ČJ-2017-000022 ze dne 25. 1. 2017, kterým byl stěžovatel podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění. Důvodem zajištění bylo zjištění při pobytové kontrole dne 24. 1. 2017, že stěžovatel nepředložil žádný doklad opravňující jej k pobytu na území České republiky; správní orgán dospěl k závěru, že z jeho jednání je zřejmé, že existuje nebezpečí, že se bude i nadále vyhýbat své povinnosti z území České republiky vycestovat a mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že stěžovatel jako účastník správního řízení dne 25. 1. 2017 vypověděl, že se narodil

pokračování

v Tunisku, cestovní doklady Tuniska mu nikdy nebyly vydány, žije na území Itálie. Na území Evropy přicestoval před více než 10 lety lodí z území Lybie do Itálie. V Itálii byl 3x zadržen policií, vždy mu byl vydán příkaz k opuštění území, který nikdy nerespektoval. Následně pobýval střídavě ve Francii a Belgii. Na území evropských států nikdy nežádal o azyl ani o povolení k pobytu. V roce 2009 byl v Itálii odsouzen na 2 roky a 10 měsíců nepodmíněně za obchodování s drogami. Do České republiky přicestoval dne 15. 1. 2017 hledat práci a požádat o azyl. V České republice nemá žádnou hlášenou adresu a nemá dostatek finančních prostředků na složení finanční kauce. Dále sdělil, že nezná žádnou překážku ani důvod, pro který by nemohl vycestovat z území České republiky.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud dále zjistil, že dne 31. 1. 2017 podal stěžovatel v zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, důvody v žádosti neuvedl. Rozhodnutím ze dne 3. 2. 2017, č. j. OAM-18/LE-LE05-LE05-PS-2017, žalovaný rozhodl o zajištění stěžovatele v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle protokolu o předání sepsaného dne 6. 2. 2017 byl stěžovatel za přítomnosti tlumočníka z jazyka arabského seznámen s obsahem rozhodnutí o zajištění, obsahu rozhodnutí včetně poučení rozuměl a originální výtisk tohoto rozhodnutí převzal do vlastních rukou téhož dne, tj. 6. 2. 2017. Současně vzal na vědomí odkazem na příslušnou právní úpravu, že rozhodnutí Ministerstva vnitra nabývá právní moci dnem doručení.

Součástí správního spisu je rovněž protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle § 23 zákona o azylu, který byl se stěžovatelem veden dne 7. 2. 2017. Jak vyplývá z protokolu o pohovoru, stěžovatel uvedl jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu skutečnost, že byl v Tunisku obtěžován Muslimským bratrstvem. Konkrétně do protokolu uvedl: *„Obtěžovali mě, muslimské bratrstvo, bratr musel zaplatit odchodné, aby mě pustili z Tuniska. ... Měl jsem tetování na levé paži, hvězdu a kříž, muslimské bratrstvo to nemělo rádo, chodil jsem pít alkohol a oni mě přesvědčovali, abych chodil do kostela. Tetování mi na paži zničili kyselinou....“*.

Z rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele dle zákona o azylu vyplynulo, že žalovaný stanovil skutkový stav tak, že stěžovatel v průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců tvrdil, že mu ve vycestování z ČR nebrání žádná překážka a neuvedl žádnou hrozbu spojenou s návratem do vlasti, zatímco následně v žádosti o udělení mezinárodní ochrany již tvrdil údajné obavy z Muslimského bratrstva s tím, že byl vystaven útoku „řezací vodou“. Žalovaný v rozhodnutí výslovně uvedl, že „...v průběhu správního řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců, vedeného OPKPE Praha, se (stěžovatel, pozn. NSS) vyjadřoval v tom smyslu, že do ČR přijel najít práci, a neuvedl žádnou hrozbu spojenou se svým návratem do vlasti, naopak výslovně prohlásil, že mu ve vycestování z ČR nic nebrání. Dne 31. 1. 2017 podal výše jmenovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu kvůli obavám o svůj život před muslimským bratrstvem a že se stal obětí útoku „řezací vodou““. Na základě uvedených skutkových zjištění dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze s cílem legalizovat si pobyt a vyhnout se vyhoštění a že stěžovatel teprve po svém zajištění vykonstruoval příběh o ohrožení své osoby. Dále dospěl žalovaný k závěru, že stěžovatel není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, neboť není nezletilou osobou bez doprovodu, rodičem nebo

rodinou s nezletilým či zletilým zdravotně postiženým dítětem, osobou starší 65 let, osobou se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotnou ženou, obětí obchodování nebo osobou, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí. Žalovaný konstatoval, že „...stěžovatel je dospělým mužem a v řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců neuvedl ani nijak nenaznačil, že by byl podroben jakémukoliv násilí. Správní orgán proto považuje žadatelovo tvrzení o útoku ‚řezací vodou‘ z jeho žádosti o mezinárodní ochranu za nevěrohodné a dodatečně vykonstruované s cílem dosáhnout svého propuštění ze zajištění“.

Důvodnou shledal Nejvyšší správní soud námitku nesprávného právního posouzení zachování lhůty 5 dnů pro vydání rozhodnutí o zajištění stanovené § 46a odst. 4 zákona o azylu.

Dle zmíněného § 46a odst. 4 zákona o azylu: „Jde-li o cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, rozhodne ministerstvo o zajištění podle odstavce 1 do 5 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřiblíží.“

V projednávané věci, požádal stěžovatel o mezinárodní ochranu dne 31. 1. 2007 v zařízení pro cizince Balková. Rozhodnutí o zajištění bylo stěžovateli za přítomnosti tlumočníka z jazyka arabského doručeno do vlastních rukou dne 6. 2. 2017, tedy šestý den po podání žádosti o mezinárodní ochranu.

Charakterem lhůty pro vydání rozhodnutí o zajištění dle § 46a odst. 1 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozhodnutí ze dne 30. 1. 2015, č. j. 4 Azs 228/2014 – 34, na které odkazuje i stěžovatel. Ve zmíněném rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl: „Zákonodárce přistoupil k zavedení možnosti Ministerstva vnitra uložit žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který se nachází v zařízení pro zajištění cizinců, povinnost setrvat v tomto zařízení, aby nemuselo dojít k jeho propuštění nebo přemístění do přijímacího střediska pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Důvodová zpráva k bodům 23 až 25 (k § 46a odst. 1, 2 a 7) výslovně uvádí, že [c]ílem uvedených změn není rozšířit možnosti zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně jinde než v zařízení pro zajištění cizinců. Změny sledují toliko možnost změnit právní režim zajištění těch cizinců, kteří učiní prohlášení o mezinárodní ochraně v zařízení pro zajištění cizinců, tedy až poté, co byli zajištěni podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.“ Pokud takové prohlášení cizinec učiní, je povinností správního orgánu rozhodnout o jeho ponechání v tomto zařízení v co možná nejkratší lhůtě – maximálně ve lhůtě 5ti dnů stanovené v § 46a odst. 2 zákona o azylu, v níž je třeba rozhodnutí nejen formálně „vydat“, ale také je cizinci předat (doručit)...“ A dále zdejší soud uvedl: „Z jazykového, systematického i teleologického výkladu ustanovení § 46a odst. 2 zákona o azylu nepochybně plyne, že 5ti denní lhůta zde stanovená, počítaná ode dne prohlášení úmyslu žadatele o mezinárodní ochraně, není lhůtou pořádkovou, ale lhůtou propadnou, po jejímž marném uplynutí nelze rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců vydat, resp. pokud bylo takto vydáno, jde o rozhodnutí nezákonné.“

pokračování

V nyní posuzovaném případě krajský soud závěry uvedené v citovaném rozsudku č. j. 4 Azs 228/2014 – 34 nezpochybnul, ale pokud jde o doručení rozhodnutí o zajištění, konstatoval, že za situace, kdy poslední den lhůty pro doručení připadl na neděli 5. 2. 2017, je nutno aplikovat § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu, a pak je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den, tj. pondělí 6. 2. 2017, a rozhodnutí žalovaného tak nabylo právní moci až doručením stěžovateli dne 6. 2. 2017.

S uvedenou argumentací krajského soudu Nejvyšší správní soud nesouhlasí.

Jak bylo shora konstatováno, pokud cizinec, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, požádá o udělení mezinárodní ochrany, je povinností správního orgánu rozhodnout o jeho ponechání v zařízení pro zajištění cizinců v co možná nejkratší lhůtě – maximálně ve lhůtě 5 dnů stanovené v § 46a odst. 4 zákona o azylu, v níž je třeba rozhodnutí nejen formálně „vydat“, ale také je cizinci předat (doručit). Rozhodnutí o zajištění tedy nepostačí ve lhůtě dle § 46a odst. 4 zákona o azylu pouze vydat, nýbrž musí být v dané lhůtě i doručeno žadateli o mezinárodní ochranu tak, aby nabylo právní moci. Pětidenní lhůta je lhůtou prekluzivní, resp. propadnou, s jejímž uplynutím je spojen konkrétní právní důsledek, a to že rozhodnutí nelze vydat.

Závěr krajského soudu o nutnosti aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu je nesprávný; uvedené ustanovení se pro stanovení posledního dne lhůty dle § 46a odst. 4 zákona o azylu pro vydání rozhodnutí o zajištění nepoužije. Obdobnou otázkou se zabýval zdejší soud v rozhodnutí ze dne 9. 12. 2009, č. j. 1 As 86/2009 - 47, kde konstatoval: *„Účelem § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu z roku 2004 je poskytnutí ochrany účastníkům řízení při provádění jejich procesních úkonů či jiné procesní aktivitě. Pravidlo počítání času tam stanovené se proto neužije pro určení dne doručení písemnosti při doručování veřejnou vyhláškou, neboť na běh této lhůty není vázáno provedení určitého úkonu (§ 25 odst. 2 věta třetí správního řádu z roku 2004).“*

Důsledkem aplikace § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu na určení posledního dne zákonné pětidenní lhůty by bylo její nepřípustné prodloužení. Argumentace žalovaného, který doručování rozhodnutí první pracovní den po neděli vysvětloval nutností zajistit pro účely doručení tlumočnicka, pokládá zdejší soud, na rozdíl od soudu krajského, za zcela irrelevantní. Je třeba si uvědomit, že cizinec, který je omezen na osobní svobodě, je plně v rukou žalovaného, což ovšem znamená i to, že je žalovanému nepřetržitě k dispozici, proto žalovaný musí být schopen rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců vydat a doručit cizinci v zákonné lhůtě. Pokud tak neučiní, vzniká zde nepřijatelná nejistota o tom, zda je cizinec omezován na osobní svobodě oprávněně.

Nejvyšší správní soud podotýká, že zajištění, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle zákon o azylu, představuje mimořádný institut, neboť znamená omezení, nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) dokonce zbavení jeho osobní svobody. Jedná se o citelný zásah do jednoho ze základních práv jednotlivce zaručeného čl. 8 Listiny základních práv a svobod (a v obecné rovině i čl. 7 odst. 1 Listiny), proto takový zásah může být přípustný jen za podmínek přísně vymezených nejen zákonem, ale především ústavním pořádkem [blíže viz např. usnesení rozšířeného senátu ze dne

23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74, č. 2129/2010 Sb. NSS, či nálezn Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, č. 229/2009 Sb.].

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že v projednávané věci došlo k nepřipustnému překročení lhůty stanovené § 46a odst. 4 zákona o azylu, neboť stěžovateli bylo napadené rozhodnutí doručeno až dne 6. 2. 2017, tedy šestý den po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelem; žalovaný tímto postupem porušil zákon o azylu.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal důvodnou již tuto námitku stěžovatele, která nutně musí vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele, nezabýval se již další námitkou, kterou stěžovatel v kasační stížnosti vnesl.

IV. Závěr a náklady řízení

Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost byla podána důvodně, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil napadený rozsudek krajského soudu. Jelikož již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného, zrušil Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. i napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení, byť je zřejmé, že pokud by byl stěžovatel stále zajištěn, musí být neprodleně propuštěn na svobodu.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s.; Protože stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů těchto řízení. Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodl o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

V řízení o žalobě vznikly stěžovateli náklady spočívající v odměně za právní zastoupení, která činí za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, účast při jednání) celkem částku 9300 Kč [§ 1 odst. 1, § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a náhradě hotových výdajů 3 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, pročež se odměna a náhrada hotových výdajů podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšují o částku odpovídající této dani činící 21 % z částky 10 200 Kč, tj. 2142 Kč. Náklady stěžovatele na řízení o žalobě tak činí celkem 12 342 Kč.

V řízení o kasační stížnosti vznikly stěžovateli náklady spočívající v odměně za právní zastoupení, která činí za dva úkony právní služby (podání kasační stížnosti, další porada s klientem přesahující jednu hodinu) celkem částku 6200 Kč [§ 1 odst. 1, § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) advokátního tarifu] a náhradě hotových výdajů 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Spolu se zvýšením o částku daně z

pokračování

přidané hodnoty ve výši 1428 Kč činí náklady stěžovatele na řízení o kasační stížnosti celkem 8228 Kč.

Celková výše náhrady nákladů řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem tedy činí 20 570 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli k rukám jeho právního zástupce Mgr. Ing. Jakuba Backy, advokáta, ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu